

Nezvaná návštěva může přiletět dronem

18. 1. 2016 12:20

Bezpilotní letadla, nebo jak jsou často nazývána – drony, se stávají fenoménem dnešní doby. Jsou stále častěji využívána nejen ve vojenství, ale také v civilních oblastech. Jsou atraktivní novinkou při leteckém snímkování, průzkumu, při inspekcích průmyslové a dopravní infrastruktury, mapování terénu nebo zemědělských plodin, testuje se jejich využití v dopravě.

Foto: pixabay.com

Popisek: **dron, ilustrační foto**

Vedle toho jsou bezpilotní letadla využívána k volnočasovému létání a pořizování fotografií i videí, což přináší v poslední době stále častěji zmiňovanou **hrozbu porušování soukromí**.

Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) vydal již v roce 2013 k této problematice stanovisko a podrobně se jí zabývá rovněž v bulletinu, kde dostávají prostor odborníci z různých oblastí.

Aby převážila pozitiva, je podle Mgr. Tomáše Pustiny z odboru civilního letectví Ministerstva dopravy potřeba s předstihem řešit i **rizika** související s provozem bezpilotních letadel. V první řadě jde o to, aby nebyla srážkou či pádem ohrožena jiná letadla ve vzdušném prostoru ani osoby a majetek na zemi. Bylo již zaznamenáno několik případů, kdy došlo k potenciálně nebezpečnému sblížení dronu s letadlem s cestujícími, zpravidla poblíž letiště. Známý jsou i případy zranění osob na zemi způsobená dronem, např. v rámci sportovních či kulturních událostí.

Drony lze též potenciálně zneužít k **páchání trestné činnosti**. Stačí připomenout, že nedávno byly zaznamenány opakované přelety neidentifikovaných dronů nad prostory jaderných elektráren ve Francii nebo vnesení palné zbraně bezpilotním letadlem do věznice v USA.

V neposlední řadě panují nemalé obavy ze zásahů do soukromí. Dron může být zdrojem obtížného hluku nebo prostředkem ke shromažďování obrazových a zvukových záznamů obsahujících osobní údaje, pro který např. plot pozemku není žádnou překážkou.

Podle stanoviska ÚOOÚ je prostřednictvím kamerových zařízení umístěných na bezpilotních letadlech možné systematicky zachycovat a dále zpracovávat záběry identifikovaných nebo identifikovatelných fyzických osob, a to včetně ryze soukromého prostředí, ve kterém se tyto osoby pohybují nebo které obývají (zahrady, byty apod.). Lze tak poměrně jednoduchou cestou získat osobní údaje i z prostředí, které by **jinak bylo velmi obtížně dostupné**, čímž může docházet k porušování soukromí i neoprávněnému shromažďování osobních údajů.

Porušováním soukromí se zabývá občanský zákoník, shromažďováním osobních údajů pak zákon o ochraně osobních údajů, přičemž však není možné provoz bezpilotních letadel sám o sobě považovat automaticky za záležitost, kterou by se zmíněná legislativa zabývala.

Zákon o ochraně osobních údajů nebude např. aplikovatelný, pokud **nedojde** k cílenému pořizování záběrů identifikovaných nebo identifikovatelných fyzických osob a půjde například o sledování krajiny, zemědělských nebo průmyslových prostor či pohybu zvěře. Zákon se nepoužije ani v případě, že kamery budou **pouze přenášet záběry** osob, aniž by došlo k pořízení záznamu.

Zákon rovněž umožňuje **policii**, je-li to nezbytné pro plnění jejich úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.

Naproti tomu provozovatel bezpilotního letadla vybaveného kamerovým zařízením se záznamem nesmí pořizovat záběry **ryze soukromých aktivit**, zejména v rámci obydlí a přilehlých prostor, a záběry, jimiž by primárně byla snižována lidská důstojnost. A při pořizování záběrů musí jít buď o plnění úkolů uložených **zákonem**, ochranu vlastních práv nebo životních zájmů ostatních (například při neštěstí v nedostupném terénu), nebo musí existovat **souhlas** těch, kteří se na záznamu objeví, a to ještě před začátkem natáčení.

Eventuální záběry anebo jejich části obsahující osobní údaje osob, které souhlas neudělily, bude nutné v takovém případě bez zbytečného odkladu po pořízení **likvidovat**.

A jak je to s monitorováním **veřejných prostorů**? V první řadě je nutné veřejný prostor charakterizovat jako prostor sloužící obecnému užívání, tedy fyzicky přístupný v zásadě každému bez omezení. Tím bude plocha náměstí a nikoli např. soukromá zahrada vizuálně dostupná ze vzdušného prostoru. Tudíž je přijatelné např. monitorování koncertu pro účely zajištění pořádku, naopak k porušení právních předpisů by došlo, pokud by určitá soukromá osoba použila leteckou kameru k plošnému monitorování chování mládeže ve svém okolí a tyto záběry byly následně vystaveny na internetu.

Dále je možno sledovat **vlastní prostory**, např. pole nebo povrchový důl apod. Ihned po pořízení záběrů ovšem bude třeba zjistit, zda všechny snímky obsahující osobní údaje slouží

stanovenému účelu korespondujícímu s konkrétní potřebou chránit relevantní práva nebo zájmy a nadbytečné (nebo jejich části) likvidovat.

Pokud se monitorovaná osoba domnívá, že byla **porušena její práva**, může požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení anebo o odstranění závadného stavu.

Zároveň není vyloučeno, aby byl prostřednictvím zařízení na bezpilotním letadle spolu s obrazovým záznamem pořizován i **zvukový záznam** týkající se identifikovaných nebo identifikovatelných osob. Pro tento případ bude platit obdobně totéž, co se týká videozáznamu, přičemž podle stanoviska Úřadu pro ochranu osobních údajů pořizování zvukového záznamu významným způsobem **zvyšuje míru zásahu do soukromí**.

Partner článku

<http://www.krajselesty.cz/stredocesky-kraj/11959-nezvana-navsteva-muze-priletet-dronem-sve-o-tom-vi-nejen-ve-veznici-kam-se-takto-dostala-zbran-bezpilotni-letadlo-je-hrozbou-pro-soukromi-upozornuje-urad-pro-ochranu-osobnich-udaju.htm>

<http://www.vzory.cz/uouu/nezvana-navsteva-muze-priletet-dronem/#.VqneZ1ThYdU>